

Indiener: Presidium

Datum: 9 november 2016

Portefeuillehouder(s): H.R.M. Ekelschot

Portefeuille(s): Raadsaangelegenheden

Contactpersoon: E. Geldorp

Tel.nr.: 8510

E-mailadres: geldorp.e@woerden.nl

Onderwerp: procedure benoeming wethouders

De raad besluit:

- I. Artikel 6 van het Reglement van orde voor de raad gemeente Woerden 2012 wordt gewijzigd, zodat het als volgt komt te luiden:

Artikel 6 – Benoeming wethouders

1. Bij de benoeming van een wethouder wordt overeenkomstig artikel 5, eerste lid, een commissie ingesteld welke onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet. De werkwijze van deze commissie is overeenkomstig artikel 5, tweede lid.
  2. De kandidaat is verantwoordelijk voor het tijdig overleggen van alle relevante informatie aan de raad, die van belang is voor zijn of haar benoeming als wethouder.
  3. Vóórdat de raad overgaat tot benoeming van een kandidaat tot wethouder, vindt er een antecedentenonderzoek plaats naar de kandidaat. Het antecedentenonderzoek omvat ten minste:
    - a) De kandidaat dient een Verklaring Omtrent het Gedrag te overleggen.
    - b) De kandidaat heeft een vertrouwelijk gesprek met de burgemeester en de griffier over ten minste de wettelijke geloofsbrieven en de gedragscode politiek ambtsdragers. Onder zorg van de burgemeester vindt over dit gesprek een terugkoppeling in beslotenheid plaats naar het Presidium.
    - c) De kandidaat verleent onvoorwaardelijke medewerking aan een integriteitscan t.b.v. het opstellen van een bestuurlijk risico-profiel. Onder zorg van de burgemeester vindt over de bevindingen een terugkoppeling in beslotenheid plaats naar het Presidium.
- II. De toelichting van artikel 6 van het Reglement van orde voor de raad gemeente Woerden 2012 wordt gewijzigd, zodat het als volgt komt te luiden:

Toelichting lid 1

Voor het overgrote deel volgt de benoeming en toelating van een wethouder de stappen die gevolgd worden bij de benoeming en toelating van een raadslid.

Toelichting lid 2

Met dit artikel wordt expliciet gemaakt dat de kandidaat-wethouder verantwoordelijk is voor het tijdelijk en volledig aanleveren van alle vereiste en relevante informatie m.b.t. zijn of haar benoeming. Die informatie betreft de wettelijk vereiste informatie, maar ook informatie anderszins die relevant is voor de benoeming.

Toelichting lid 3

Een extra ingebouwde stap bij het benoemen van een wethouder is een antecedentenonderzoek,

CONCEPT

waaraan door de kandidaat een onvoorwaardelijke medewerking wordt verlangd. Zo dient de kandidaat een Verklaring Omtrent het Gedrag te overleggen, waarin specifiek naar het screeningsprofiel “politieke ambtsdragers” wordt gekeken. Daarnaast heeft de kandidaat een vertrouwelijk gesprek met de burgemeester en de griffier over in ieder geval de geloofsbrieven en de gedragscode politiek ambtsdragers. Van het gesprek vindt onder zorg van de burgemeester een gepaste en adequate terugkoppeling plaats naar het Presidium. Omdat dit zeer persoonlijke informatie betreft (diegene is op dat moment nog geen wethouder), vindt de terugkoppeling achter gesloten deuren plaats.

Tenslotte dient de kandidaat medewerking te verlenen aan het verrichten van een integriteitscan, uitgevoerd door een ter zake kundig bureau, met als doel het opstellen van een bestuurlijk risicoprofiel van de kandidaat in relatie tot de functie van wethouder. Van de bevindingen vindt onder zorg van de burgemeester een gepaste en adequate terugkoppeling plaats naar het Presidium, eveneens achter gesloten deuren.

Inleiding:

Naar aanleiding van het aftreden van toenmalig wethouder Duindam, heeft het bureau Berenschot in opdracht van de raad onderzoek gedaan naar de feiten en omstandigheden die tot het aftreden van de wethouder hebben geleid. Ook de rol van de raad en raadsorganen is daarbij onderwerp van onderzoek geweest.

In het rapport heeft Berenschot een aantal aanbevelingen gedaan, die door de raad zijn overgenomen. Eén daarvan betreft de wijze waarop de gemeenteraad van Woerden de procedure rondom het benoemen van een (nieuwe) wethouder heeft ingericht: *“Heroverweeg de werkwijze van de commissie geloofsbrieven en het antecedentenonderzoek en maak hier heldere afspraken over”*.

Tijdens de behandeling van het rapport in de raadsvergadering van 17 mei 2016 heeft de raad daarnaast unaniem een [motie](#) verbetering aanstellingsprocedure wethouders aangenomen, met onder meer als strekking dat het Presidium de opdracht krijgt de raad heldere procedures voor te leggen voor de commissie geloofsbrieven en het antecedentenonderzoek m.b.t. de benoeming van een wethouder.

Dit voorstel geeft invulling aan die opdracht. De in de motie gevraagde aanpassing van de gedragscode politieke ambtsdragers wordt de raad in een separaat voorstel voorgelegd.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving:

De gemeentewet schrijft in artikel 16 voor dat de raad een reglement van orde voor zijn vergaderingen en overige werkzaamheden vaststelt. In het reglement van orde is de procedure benoeming wethouders opgenomen. In artikel 35 van de gemeentewet is aangegeven dat de raad de wethouders benoemt. Het is de bevoegdheid van de raad om daaromtrent procedures vast te stellen, mits deze niet strijdig zijn met hogere wet- en regelgeving.

Beoogd effect:

Dit voorstel voorziet in een zorgvuldig proces m.b.t. de benoeming van een (nieuwe) wethouder. Naast de wettelijke toetsingsgronden (nationaliteit, ingezetenschap, verenigbaarheid van functies) worden een aantal extra processtappen voorgesteld en deze zo helder mogelijk beschreven. Daarmee wordt beoogt dat de raad (i.c. het Presidium) inzicht krijgt in een bepaald risico-profiel van de kandidaat, gerelateerd aan de functie van wethouder. Daardoor heeft de raad voordat hij wordt gevraagd een kandidaat te benoemen tot wethouder, alle daarvoor relevante informatie beschikbaar. De commissie voor de geloofsbrieven houdt hierin een adviserende rol, dezelfde die hij nu ook al heeft.

CONCEPT

Argumenten:

- I. In het Reglement van Orde dient zo helder mogelijk te worden vastgelegd hoe de procedure benoeming (nieuwe) wethouders is ingericht. Naast het wettelijke toetsingskader, zoals aspecten van ingezetenschap in de gemeente en het hebben van de Nederlandse nationaliteit, worden er een aantal nadere stappen vastgelegd. Die stappen betreffen het overleggen van een Verklaring Omtrent het Gedrag, een vertrouwelijk gesprek met de burgemeester en de griffier en het meewerken aan een integriteitscan.

Met de Verklaring Omtrent het Gedrag wordt inzicht gegeven in het strafrechtelijk verleden van de kandidaat. Die informatie kan namelijk van belang zijn voor de raad om een kandidaat wel of niet te benoemen.

Mede aan de hand van de geloofsbrieven van de kandidaat en de gedragscode politiek ambtsdragers vindt er een vertrouwelijk gesprek plaats tussen de kandidaat en de burgemeester en griffier. In dat gesprek komt naast de informatie in de geloofsbrieven onder meer de bestuurscultuur in Woerden aan de orde en overige aspecten van het wethouderschap in Woerden.

De integriteitscan wordt uitgevoerd door een ter zake kundig bureau. Doel van deze scan is te komen tot een bestuurlijk risico-profiel van de kandidaat in relatie tot de functie van wethouder in de gemeente Woerden.

Van zowel het gesprek van de kandidaat met burgemeester en griffier en de bevindingen van de integriteitscan vindt een gepaste terugkoppeling plaats aan het Presidium. Omdat de kandidaat logischerwijs nog geen wethouder is op dat moment, dient zeer prudent en terughoudend te worden omgegaan met het geven van informatie. Alleen voor de benoeming relevante informatie wordt gedeeld. Vanwege het vertrouwelijke karakter vindt de terugkoppeling achter gesloten deuren plaats.

- II. Nu artikel 6 van het Reglement van orde voor de raad gemeente Woerden 2012 wordt aangepast, dient ook de toelichting op dat artikel te worden aangepast. Met de toelichting wordt nader geduid wat er met het artikel precies wordt beoogd.

Kanttekeningen:

Hoe uitgebreid en zorgvuldig de procedure benoeming (nieuwe) wethouder ook is, het is en blijft een momentopname en een kwestie van vertrouwen. Informatie en bevindingen uit het verleden en heden geven nimmer garanties voor de toekomst.

Nadat de kandidaat formeel tot wethouder is benoemd, blijft de hoofdregel “de wethouder heeft het vertrouwen van de raad totdat de raad het vertrouwen in de wethouder opzegt” van kracht.

Financiën:

Aan de procedure benoeming zijn beperkte kosten verbonden, met name als het gaat om het uitvoeren van een integriteitscan. Die kosten kunnen in principe uit de bestaande budgetten t.b.v. “bestuur” worden gedekt. In de verkiezingsjaren, waarin de raad een nieuw college benoemd, zal extra budget worden gereserveerd. Voor de goede orde zij opgemerkt dat ook wethouder die worden herbenoemd voor een volgende termijn, alles aspecten van het benoemingsproces dienen te doorlopen.

Uitvoering:

De burgemeester is in zijn rol als voorzitter van de raad de coördinator van het proces, daarbij ondersteund door de griffier.

CONCEPT

Communicatie:

Niet van toepassing.

Samenhang met eerdere besluitvorming:

1. [Motie d.d. 17 mei 2016 inzake verbetering aanstellingsprocedure wethouders](#)
  2. Bespreking [memo scope taken/werkzaamheden voor de commissie voor de geloofsbrieven](#) in het Presidiumoverleg van 26 april 2016.
-

Bijlagen:

[Reglement van orde voor de raad gemeente Woerden 2012](#)

De indiener: Presidium

De griffier

De voorzitter

E.M. Geldorp

H.R.M. Ekelschot